

**Sygn. akt: I C 994/21**

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 lutego 2024 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska
Protokolant:	sekretarz sądowy Alicja Pniewska,

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2024 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z **powództwa T. M.**

**przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

### **o zapłatę i ustalenie**

I. odrzuca pozew w zakresie żądania powoda o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tytułu wypadku komunikacyjnego z dnia 21 sierpnia 2004 r.,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 258,62 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 262,22 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 266,15 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty,

V. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 266,15 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca za okres od 1 lipca 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

VI. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 266,33 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 29 września 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

VII. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych w kwocie 1.416,56 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie

od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 750 zł na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) w sprawie (...)

VIII. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych w kwocie 1.188,56 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 marca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) w sprawie (...) i decyzji pozwanego z dnia 11 czerwca 2021 r.,

IX. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych w kwocie 1.310,68 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) w sprawie (...) i decyzji pozwanego z dnia 11 czerwca 2021 r.,

X. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych w kwocie 1.496,44 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) w sprawie (...) i decyzji pozwanego z dnia 11 czerwca 2021 r.,

XI. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych w kwocie 1.496,44 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca, za okres od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) w sprawie (...) i decyzji pozwanego z dnia 11 czerwca 2021 r.,

XII. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych w kwocie 1.496,44 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 29 września 2021 r. do dnia zapłaty wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) w sprawie (...) i decyzji pozwanego z dnia 11 czerwca 2021 r.,

XIII. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 780 (siedemset osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów opieki z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty,

XIV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.300,66 (dwa tysiące trzysta 66/100) zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 03 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty,

XV. oddala powództwo w pozostałym zakresie

XVI. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.417 zł tytułem kosztów procesu wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

XVII. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 4.809,73 zł tytułem kosztów sądowych (opłaty sądowej od pozwu),

XVIII. nie obciąża powoda kosztami sądowymi.

sędzia Ewa Oknińska

**Sygn. akt I C 994/21**

# UZASADNIENIE

**Powód T. M.** wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W.:

1. renty na zwiększone potrzeby w kwocie:

a. 258,80 zł miesięcznie w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

b. 262,40 zł miesięcznie w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

c. 266,33 zł miesięcznie w okresie od 01.01.2020r. do 31.08.2021r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

d. 266,33 miesięcznie w okresie od dnia wniesienia pozwu dożywotnio płatne 10-dnia miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

2. renty wyrównawczej w kwocie:

a. 1.416,56 zł miesięcznie za okres od 01.01.2018r. do 28.02.2018r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

b. 1.188,56 zł miesięcznie za okres od 01.03.2018 r. do 31.12.2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

c. 1.310,68 zł miesięcznie za okres od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

d. 1.496,44 zł miesięcznie za okres od 01.01.2020r. do 31.08.2021r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.06.2021r. do dnia zapłaty,

e. 1.496,44 zł miesięcznie do 10-tego dnia miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

3. kwoty 2.520 zł tytułem zwrotu kosztów opieki wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.04.2021r. do dnia zapłaty;

4. kwoty 2.924,95 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów do placówek medycznych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

5. kosztów procesu, wg norm przepisanych.

Nadto, powód wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 21.08.2004 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, którego był uczestnikiem. Na skutek zdarzenia doznał licznych obrażeń ciała, wskutek czego stał się niezdolny do samodzielnej egzystencji. Pojazd sprawcy ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. Powód podał, że Sąd Okręgowy w Olsztynie, w wyroku z dnia (...). zasądził na jego rzecz kwotę 62.500 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 1.235,31 zł tytułem odszkodowania oraz kwotę 750 zł miesięcznie tytułem renty płatnej do 10-dnia miesiąca z góry. Nadto, Sąd ustalił, że pozwany ponosi wobec powoda odpowiedzialność za szkody mogące wystąpić w przyszłości. Ponadto uznał 25 % przyczynienie się powoda do powstałej szkody. Jak wskazał powód, w wyniku wypadku doznał złamania kości udowej, śladowego zaniku mięśnia czworogłowego uda lewego, zespołu psychoorganicznego pod postacią znacznego otępienia i padaczki pourazowej,

niedosłuchu obustronnego, zaburzeń węchu, niedoczulicy lewostronnej twarzy, upośledzenia funkcji poznawczych, przewlekłej reakcji depresyjnej. Zgodnie z opinią biegłego sporządzoną w postępowaniu sądowym powód na skutek przedmiotowego zdarzenia doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu na poziomie 87%. Powód podniósł, iż renta na jego rzecz została zasądzona w 2007 r. i od tego dnia zmiane uległy natomiast w tym okresie warunki ekonomiczne, które powinny mieć wpływ na zwiększenie renty. Powód podniósł, iż w momencie wydania wyroku, minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 680,40 zł netto, natomiast obecnie jest to kwota 2.069,67 zł netto. Zasądzona renta została zmieniona tylko raz na podstawie decyzji pozwanego z dnia 11.06.2021 r. do kwoty 978 zł miesięcznie. Przed zdarzeniem powód był spawaczem, natomiast obecnie nie może podjąć jakiejkolwiek pracy ze względu na stan zdrowia. Wskazał, że w okresie od 09.07.2014r. do 17.11.2015r. podejmował pracę, jednak z uwagi na stale pogarszający się stan zdrowia zmuszony był zrezygnować z wykonywania pracy zarobkowej. Powód podkreślił, że wraz z żoną utrzymują trójkę małoletnich dzieci. Natomiast żona nie pracuje, gdyż musi opiekować się powodem oraz małoletnimi dziećmi. Rodzina utrzymuje się wyłącznie z renty i zasiłków socjalnych. Powód podał, że niniejszym pozwem dochodzi od pozwanego renty wyrównawczej w wysokości miesięcznej za następujące okresy:

- od 01.01.2018r. do 28.02.2018r. w wysokości 1.416,56 zł przyjmując za podstawę średnie miesięczne wynagrodzenie przysługujące osobom, wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym w roku 2018 w wysokości 2.888,75 zł netto, uwzględniając dotychczas otrzymywaną przez powoda rentę w wysokości 750 zł oraz 25% przyczynienie się powoda do powstałej szkody;
- od 01.03.2018r. do 31.12.2018r. w wysokości 1.188,56 zł przyjmując za podstawę średnie miesięczne wynagrodzenie przysługujące osobom, wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym w roku 2018 w wysokości 2.888,75 zł netto, uwzględniając dotychczas otrzymywaną przez powoda rentę w wysokości 978 zł oraz 25% przyczynienie się powoda do powstałej szkody,
- od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w wysokości 1.310,68 zł przyjmując za podstawę średnie miesięczne wynagrodzenie przysługujące osobom, wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym w roku 2019 w wysokości 3.051,57 zł netto, uwzględniając dotychczas otrzymywaną przez powoda rentę w wysokości 978 zł oraz 25% przyczynienie się powoda do powstałej szkody,
- od 01.01.2020r. do 31.08.2021r. w wysokości 1.496,44 zł przyjmując za podstawę średnie miesięczne wynagrodzenie przysługujące osobom, wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym w roku 2020 w wysokości 3.299,25 zł netto, uwzględniając dotychczas otrzymywaną przez powoda rentę w wysokości 978 zł oraz 25% przyczynienie się powoda do powstałej szkody.

Jednocześnie powód dochodzi renty wyrównawczej za okres od dnia wniesienia pozwu dożywotnio w wysokości 1.496,44 zł przyjmując za podstawę średnie miesięczne wynagrodzenie przysługujące osobom wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym w roku 2020 w wysokości 3.299,25 zł netto, uwzględniając dotychczas otrzymywaną rentę w wysokości 978 zł oraz 25% przyczynienia się powoda do powstałej szkody.

Powód wskazał, że z uwagi na występujące u niego znaczne zaburzenia psychiczne nie jest w stanie samodzielnie kontrolować zażywania leków, nie potrafi odnaleźć się w gronie obcych ludzi, nie robi samodzielnie zakupów, nie załatwi urzędowych spraw, nie jest w stanie samodzielnie przyrządzić posiłków. We wszystkich tych czynnościach pomaga mu jego żona K. M.. Powód jest także pod stałą opieką lekarza psychiatry, do którego uczęszcza dwa razy do roku na wizyty. Powód podał, że łączny koszt odbywania wizyt lekarskich w ciągu roku wynosi 300 zł. Miesięcznie powód ponosi koszty zakupu leków w kwocie 240,23 zł.

Powód niniejszym pozwem dochodzi od pozwanego renty na zwiększone potrzeby za następujące okresy:

- od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. w wysokości 258,80 zł na którą składają się:  
240,23 zł – miesięczny koszt zakupu lekarstw,

79,60 zł – miesięcznie tytułem kosztów opieki wg stawki MOPS – 19,90 zł/h przyjmując miesięczny wymiar opieki jako 4 godziny,

25 zł – miesięczny koszt wizyt lekarskich,

0,24 zł miesięczny koszt dojazdów do placówek medycznych,

łącznie koszt, jaki powód poniósł w tym okresie na zwiększone potrzeby życiowe – 345,07 zł został pomniejszony o 25% przyczynienia się powoda;

- od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. w wysokości 262,40 zł na którą składają się:

240,23 zł – miesięczny koszt zakupu lekarstw,

84,40 zł – miesięcznie tytułem kosztów opieki wg stawki MOPS – 21,10 zł/h przyjmując miesięczny wymiar opieki jako 4 godziny,

25 zł – miesięczny koszt wizyt lekarskich,

0,24 zł miesięczny koszt dojazdów do placówek medycznych,

łącznie koszt, jaki powód poniósł w tym okresie na zwiększone potrzeby życiowe – 349,87 zł został pomniejszony o 25% przyczynienia się powoda;

- od 01.01.2020r. do 31.08.2021r. w wysokości 266,33 zł na którą składają się:

240,23 zł – miesięczny koszt zakupu lekarstw,

89,64 zł – miesięcznie tytułem kosztów opieki wg stawki MOPS – 22,41 zł/h przyjmując miesięczny wymiar opieki jako 4 godziny,

25 zł – miesięczny koszt wizyt lekarskich,

0,24 zł miesięczny koszt dojazdów do placówek medycznych,

łącznie koszt, jaki powód poniósł w tym okresie na zwiększone potrzeby życiowe – 355,11 zł został pomniejszony o 25% przyczynienia się powoda;

Na rentę na zwiększone potrzeby dochodzoną przez powoda za okres od dnia wniesienia pozwu dożywotnio składają się następujące elementy:

240,23 zł – miesięczny koszt zakupu lekarstw,

89,64 zł – miesięcznie tytułem kosztów opieki wg stawki MOPS – 22,41 zł/h przyjmując miesięczny wymiar opieki jako 4 godziny,

25 zł – miesięczny koszt wizyt lekarskich,

0,24 zł miesięczny koszt dojazdów do placówek medycznych.

Powód podniósł, że dotychczasowy przebieg leczenia pozwala na stwierdzenie, że jego stan nie ulegnie poprawie, a istnieje duże prawdopodobieństwo na to, że w przyszłości ulegnie on pogorszeniu, w związku z czym roszczenie renty dożywotniej należy uznać za uzasadnione.

Dalej powód podał, że w związku z doznanymi obrażeniami i dolegliwościami bólowymi wymagał opieki osób trzecich przez pierwsze 60 dni po wypadku przez 5 godzin dziennie, natomiast w okresie kolejnych 60 dni po wypadku przez 2 godziny dziennie. W okresie tym miał problem z czynnościami życia codziennego, np. sprzątaniem, robieniem zakupów czy przygotowywaniem posiłków. Łączny wymiar godzin sprawowanej opieki wyniósł 420 godzin. Stawka godzinowa wg MOPS w 2004r. wynosiła 8 zł/h, w związku z czym po przemnożeniu przez liczbę godzin sprawowanej opieki, łącznie koszt opieki, uwzględniając 25% przyczynienia się powoda do powstania szkody wyniósł 2.520 zł. Doznane przez powoda obrażenia wymagały leczenia i specjalistów. Jak podaje powód łączny pokonany dystans dojazdów do placówek medycznych wyniósł 4.666,10 km po przemnożeniu przez stawkę 0,8358 zł/km daje kwotę 3.899,93 zł. Uwzględniając 25% przyczynienia się powoda do powstałej szkody, powód dochodzi kwoty w wysokości 2.924,95 zł.

Powód wskazał, że pismem z dnia 19.03.2021r. zgłosił szkodę do pozwanego żądając wypłaty renty wyrównawczej, renty na zwiększone potrzeby oraz zwrotu kosztów opieki. Pozwany decyzją z dnia 31.03.2021 r. odmówił wypłaty na rzecz powoda zwrotu kosztów opieki, na podstawie decyzji z dnia 11.06.2021r. pozwany odmówił przyznania renty z tytułu zwiększonych potrzeb oraz podwyższył wysokość przyznanej renty wyrównawczej do wysokości 978 zł (pозew k. 4-8).

W odpowiedzi na pozew **pozwany (...) z siedzibą w W.** wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, wg norm przepisanych.

#### Pozwany przyznał, że:

- miało miejsce zdarzenie w dniu 21 sierpnia 2004r. z udziałem powoda na skutek, którego powód doznał wielomiejscowego urazu ciała;
- pojazd, którym podczas zdarzenia poruszał się sprawca posiadał obowiązkowe ubezpieczenie OC w ruchu krajowym w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń;
- powód przyczynił się do zwiększenia rozmiarów szkody na skutek zdarzenia z 21.08.2004r. na poziomie 25%;
- powód otrzymał od pozwanego zadośćuczynienie, odszkodowanie, rentę (wyrok SO w Olsztynie z dn. (...), sygn. akt (...));
- pozwany odmówił uznania roszczeń okresowych (w tym kosztów opieki osób trzecich, kosztów dojazdów) z uwagi na przedawnienie roszczeń – decyzja pozwanego z dnia 31.03.2021r.;
- pozwany wypłacał powodowi rentę z tytułu utraconych dochodów w wysokości 750,00 zł miesięcznie za okres od lutego 2018 r. włącznie, zaś od marca 2018r. przyznana i wypłacona na rzecz powoda renta z tytułu utraconych dochodów wynosi 978,00 zł miesięcznie – decyzja pozwanego z dnia 11.06.2021r.

#### Pozwany zaprzeczył, że:

- ponosi odpowiedzialność ponad dotychczas wypłacone na rzecz powoda świadczenia oraz dotychczas wypłacane na rzecz powoda świadczenia okresowe;
- zasadnym jest przyjęcie jako kwoty bazowej dla roszczeń powoda zgłoszonych w niniejszym pozwie kwotę przeciętnego wynagrodzenia przysługującego osobom wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym, w miejsce kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- powód choćby w najmniejszym stopniu udowodnił, że byłby w stanie – gdyby do zdarzenia szkodowego nie doszło – osiągnąć comiesięczny dochód na poziomie przeciętnego wynagrodzenia przysługującego osobom wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym;

- zasadnym jest za podstawę wyliczeń roszczeń powoda przyjęcie przeciętnego wynagrodzenia za pracę przysługującego osobom wykonującym zawody związane z przetwórstwem przemysłowym;
- pozwany ponosi odpowiedzialności ponad dotychczas wypłacane na rzecz powoda świadczenia;
- powód choćby w najmniejszym stopniu udowodnił, że zwiększyły się jego potrzeby stosownie do treści art. 444 § 2 k.p.c.;
- powód jest niezdolny do samodzielnej egzystencji;
- roszczenie z tytułu kosztów opieki oraz z tytułu zwrotu kosztów dojazdów do placówek medycznych nie uległo przedawnieniu (z ostrożności procesowej wskazując, iż za okres 3 lat wstecz od wniesienia pozwu);
- powód zmuszony jest do korzystania z prywatnych wizyt lekarskich w wymiarze wskazanym w pozwie;

a w konsekwencji powyższego, zaprzeczył, że uzasadnione i udowodnione zgodnie z art. 6 k.c. są roszczenia powoda objęte powództwem w niniejszej sprawie.

W ocenie strony pozwanej roszczenie powoda w zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb oraz odszkodowania z tytułu kosztów opieki oraz kosztów dojazdów wykluczają się wzajemnie, albowiem powód wysnuwa wobec pozwanego tożsame roszczenie. Zasądzenie każdego z nich w żądanej wysokości doprowadziłoby do orzeczenia do bezpodstawnego wzbogacenia powoda.

Zdaniem pozwanego, powód w żadnym zakresie nie udowodnił pogorszenia jego stanu zdrowia od dnia wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Olsztynie z dnia (...), sygn. akt (...). Powód nie wykazał zasadności żądanej kwoty z tytułu kosztów dojazdu. Nie wskazał żadnego wykazu koniecznych dojazdów powtarzających się w cyklach comiesięcznych. Pozwany ma wątpliwości co do konieczności korzystania przez powoda co miesiąc z wizyt we wskazanym przez niego zakresie. Ponadto nieuprawnionym jest żądanie zwrotu kosztów dojazdu przy zastosowaniu aktualnie obowiązującej stawki. Konieczność wizyt u specjalistów w ramach prywatnej praktyki jest w ocenie pozwanego wątpliwa, gdyż jest to możliwe w ramach bezpłatnych usług NFZ. Odnosząc się do wymiaru koniecznej opieki, pozwany podał, że wymiar podany przez powoda nie został w żaden sposób udowodniony, a wręcz jest sprzeczny z opinią lekarską sporządzoną na zlecenie powoda. Wskazał, że roszczenie rentowe powoda jest zawyżone i nieuzasadnione.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń odszkodowawczych, wskazując na upływ 3 letniego terminu przedawnienia.

(odpowiedź na pozew k. 410-421v.).

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu (...) powód jako pasażer samochodu (...) o nr rej. (...) uczestniczył w wypadku komunikacyjnym. Samochodem kierował P. A. T. M. siedział na tylnej kanapie bliżej lewej strony. Nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa, w które fabrycznie wyposażony był samochód. Na drodze nr (...) w R. kierowca (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie dostosował prędkości jazdy do warunków drogowych, na skutek czego na łuku drogi w lewo utracił panowanie nad kierowanym przez siebie pojazdem i zjechał na prawe pobocze drogi i do przydrożnego rowu, doprowadzając do wywrócenia się pojazdu i obrażeń ciała u T. M..

Za wyżej opisany czyn z art. 177 § 2 kodeksu karnego P. A. został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Nidzicy z dnia 3 grudnia 2004 r. na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby.

(dowód: akta SO w Olsztynie, sygn. akt (...): odpis wyroku k. 24, opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej k. 342-346, zezn. biegłego I. D. k. 432v)

Po wypadku powód przebywał na leczeniu szpitalnym:

- w N. w okresie od 21-08-2004 r. do 22-08-2004 r.,

- w O. od dnia 22-08-2004 r. do 1-09-2004 r.,

- w N. od 1-09-2004 r. do 7-09-2004 r.,

- w D. od 7-09-2004 r. 18-10-2004 r.

Po wypadku powód przebywał w szpitalu przez okres 58 dni.

Wskutek wypadku powód doznał złamania trzonu kości udowej lewej, urazu czaszkowo-mózgowego z krwotokiem do pnia mózgu oraz krwawieniem podpajęczynówkowym, stłuczenia klatki piersiowej i stłuczenia prawego płuca z niewydolnością oddechową.

U powoda stwierdzono wyleczenie złamania kości udowej (po zabiegu krwawej repozycji i stabilizacji), śladowe zaniki mięśnia czworogłowego uda lewego, zespół psychoorganiczny pod postacią znacznego otępienia i padaczki pourazowej, niedosłuch obustronny i zaburzenia węchu, niedoczulicę lewostronną twarzy, upośledzenie funkcji poznawczych i przewlekłą reakcją depresyjną.

Powyższe schorzenia skutkowały trwałym uszczerbkiem na zdrowiu powoda, Biegli w sprawie (...) ocenili uszczerbek na zdrowiu u powoda: lekarz chirurg w zakresie swojej specjalności na 12 %, zaś biegli lekarze neurolog i psychiatra – na 70 %.

(dowód: dokumentacja medyczna powoda k. 22- 154 v. k. 172- 216, k. 236-242, k. 256- 271, a nadto dokumenty w aktach sprawy SO w Olsztynie o sygn. akt (...) – opinie biegłych – k. 257-258, 284-286, 400-402, 323- 326)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...), w sprawie o sygn. akt (...) zasądzono od pozwanego na rzecz powoda:

1. kwotę 62.500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 maja 2006 r. do dnia zapłaty;
2. kwotę 1.235,31 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 26.11.2005r. do dnia zapłaty;
3. rentę w wysokości po 750 zł miesięcznie płatną do 10-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat miesięcznych poczynając od dnia 18.04.2006 r.

Nadto, w punkcie III wyroku ustalono, że pozwany ponosi wobec powoda odpowiedzialność za mogące wyniknąć w przyszłości następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 21.08.2004 r. Sąd ustalił, że fakt niezapięcia przez powoda pasów bezpieczeństwa, uzasadniał pomniejszenie należnych mu kwot o 25%.

Orzekając o rencie, Sąd ustalił, że bezpośrednio przed wypadkiem w dniu 16-08-2004 r. powód zawarł umowę o pracę. Miał pracować jako murarz z wynagrodzeniem miesięcznym 824 zł. Przedtem pracował okresowo, pozostawał też zarejestrowany jako osoba bezrobotna. Powód po wypadku nie mógł podjąć pracy w wyuczonych zawodach, ani pracować na wysokości. Uwzględniając stan zdrowia powoda, poziom jego wykształcenia oraz możliwości intelektualne, ograniczone skutkami wypadku, a także potrzebę pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, w trakcie wizyt u lekarza Sąd uznał, że perspektywy życiowe powoda zostały ograniczone w bardzo znacznym stopniu. Uzasadniało to żądanie renty w wysokości 1.000 zł miesięcznie. Po pomniejszeniu renty o określony 25 % stopień przyczynienia, Sąd zasądził rentę w kwocie 750 zł miesięcznie.



Orzekając o uzupełnieniu odszkodowania (ponad kwotę 2.000 zł wypłaconą już przez pozwanego) Sąd ustalił, że po wypadku powód korzystał z pomocy lekarskiej w ramach prywatnych praktyk. Wiązały się z tym dojazdy do D. (w dniu 18-10-2004 r.) oraz do O. (22 wyjazdy w okresie od 21-10-2004 r. do 21-10-2005 r.). W tym celu powód korzystał z transportu samochodem znajomego, któremu zwracał koszty podróży w łącznej kwocie 2.291,08 zł. Koszty leczenia poniesione przez powoda wyniosły łącznie 4.311,75 zł (w tym 2.291,08 zł – koszty dojazdów, 1.250 zł – koszty porad lekarskich, 772,67 zł – koszty lekarstw, środków higienicznych oraz produktów niezbędnych do zachowania odpowiedniej diety). Kwotę tę pomniejszono o 25 %, co uzasadniało określenie odszkodowania w kwocie 3.235,31 zł. Po odjęciu kwoty 2.000 zł już wypłaconej przez pozwanego, zasądzono na rzecz powoda 1.235,31 zł.

(dowód: dokumenty z akt sprawy (...) wyrok SO w Olsztynie z dn. (...) – k. 435, uzasadnienie - k. 437-441 v , umowa k. 217 i 278-280, informacje k. 231, 244, 274, oświadczenie k. 208 )

Pismem z dnia 19 marca 2021 r. powód zgłosił pozwanemu szkodę, wnosząc o:

- wypłatę renty wyrównawczej w wysokości 87.750,00 zł,
- wypłatę renty miesięcznej na zwiększone potrzeby w wysokości 76.050,00 zł,
- zwrot kosztów opieki nad poszkodowanym oraz pomocy poszkodowanemu w codziennych czynnościach w wysokości 162.136,03 zł,
- wypłatę renty wyrównawczej w wysokości 3.000,00 zł,
- wypłatę renty miesięcznej na zwiększone potrzeby w wysokości 1.950,00 zł.

Pismem z dnia 31 marca 2021r. pozwany odmówił powodowi roszczenia z tytułu kosztów opieki osób trzecich.

Pismem z dnia 11 czerwca 2021 r. pozwany poinformował powoda, iż podwyższona została kwota renty z tytułu utraconego dochodu do kwoty 978 zł miesięcznie. Jednocześnie wskazał, że przelał kwotę 8.198,29 zł tytułem wyrównania renty za okres nieprzedawniony, tj. 03.2018-06.2021.

(dowód: zgłoszenie szkody k. 220-222, pismo pozwanego z dnia 31.03.2021 r. k. 224 pismo pozwanego z dnia 11 czerwca 2021 r. - k. 217)

Powód w okresie od 11 stycznia 2006 r. do 21 stycznia 2006 r. przebywał w szpitalu. Został przyjęty do oddziału z powodu zrostu złamania trzonu kości udowej celem usunięcia metalu zespalającego. W okresie od 19 sierpnia 2009 r. do 29 sierpnia 2009 r. przebywał w szpitalu z powodu, rozpoznano u niego ostre zapalenie trzustki. W dniu 30 października 2019 r. zgłosił się do Szpitala w N. z bólem brzucha. Stwierdzono u niego przebyte zapalenie trzustki.

(dowód: historia choroby – k. 361-365, karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 167 v. – 167, wypis ze szpitala k. 324-324v.)

Powód w chwili wypadku miał 22 lata. Po wypadku stał się osobą zamkniętą w sobie. Wyjścia z domu są dla powoda sytuacjami stresującymi. Powód leczy się psychiatrycznie, odbywał wizyty do psychiatry raz na dwa miesiące, obecnie raz na 3 miesiące. Koszt jednej wizyty wynosił 150 zł, obecnie wynosi 200 zł. Wizyty odbywają się w N.. Powód na stałe przyjmuje leki przepisane przez lekarza psychiatrę. Powód wymaga systematycznego przyjmowania następujących leków: R., C., T. oraz A.. Miesięczny koszt zakupu lekarstw wynosi 240,23 zł.

Powód wymaga pomocy w załatwieniu spraw urzędowych, kontrolowania przyjmowania leków. Ma problemy z pamięcią. T. M. posiada wykształcenie zawodowe; jest ślusarzem i spawaczem. Nie wykonuje żadnych prac związanych z zawodem. Obecnie nie pracuje.

Powód do grudnia 2012 r. leczył się u lekarza neurologa w O.. Korzysta systematycznie z pomocy lekarza rodzinnego. W okresie od grudnia 2005 r. do sierpnia 2021 r. powód poniósł łącznie koszty dojazdu do placówek medycznych w kwocie 3.067,55 zł (uwzględniając stopień przyczynienia, należne koszty na rzecz powoda wynoszą 2.300,66 zł).

(dowód: dyplomy – k. 245-246, książka spawacza – k. 247-251, dokumentacja medyczna – k. 274- 284, zaświadczenie lekarskie k. 273, dokumentacja medyczna – k. 289 – 298 v., historia choroby poradnia zdrowia psychicznego – k. 299-303, dokumentacja leczenia psychiatrycznego - k.503-506, k. 575-576, paragon – k.507, faktura VAT nr (...) - k. 218-219, porada lekarska udzielona w miejscu udzielania świadczeń k. 288-298v., zeznania świadka K. M. k. 491v.-492, k. 687 v. przesłuchanie powoda k. 492-492v., k. 687 v. – 866, ponadto vide: tabela kosztów dojazdu k. 233-235)

Ogólny poziom sprawności powoda oceniono jako niski mieszczący się w granicach normy, adekwatny do uzyskanego wykształcenia. Obserwuje się u powoda osłabienie pamięci oraz spowolnienie w zakresie tempa działania. Powód od czasu po wypadku pozostawał w zależności od opieki i troski matki. W związku z doświadczanym lękiem, także z postawą unikania odpowiedzialności, powód istotnie ograniczył swoją swobodną aktywność. Pozostaje w zależności od żony, nie wykonuje samodzielnie zadań, które wymagają zaangażowania, wzięcia odpowiedzialności za ich wykonanie. Od 2005r. powód pozostawał w kontakcie z lekarzem psychiatrą, neurologiem. Obecnie u powoda występują trudności w przebiegu procesu uwagi, pamięci oraz spowolnienie w przebiegu procesów myślowych.

(dowód: opinia sądowo-psychologiczna k. 589-592)

Pierwszy raz powód zgłosił się do psychiatry rok po wypadku, tj. w 2005r. ze skargami na drażliwość, wahania nastroju, zaburzenia pamięci – stwierdzono łagodne zaburzenia procesów poznawczych i organiczne zaburzenia osobowości. Od 2014r. rozpoznano zaburzenia lękowe na podłożu organicznym. Aktualnie u powoda stwierdza się cechy organicznych zaburzeń osobowości. Opisywane przez psychiatrę w dokumentacji medycznej, jak i zgłaszane przez powoda wahania nastroju, trudności w kontroli emocji, stany napięcia i drażliwości nieadekwatne do sytuacji, pogorszenie pamięci i kojarzenia – stanowią obraz kliniczny organicznych zaburzeń osobowości. Stan psychiczny powoda nie powoduje niezdolności do samodzielnej egzystencji, nie wymaga też opieki osób drugih. Wymaga natomiast przyjmowania leków psychotropowych celem stabilizacji i kontroli emocji. Powód nie jest zdolny do podjęcia pracy w wyuczonym i wykonywanym zawodzie. Nie może wykonywać prac na wysokości czy maszynach elektrycznych w ruchu. Może wymagać pomocy w prowadzeniu spraw urzędowych, przypominania o zaplanowanych wizytach, zażywaniu leków, itp.

T. M. wskutek wypadku z 21.08.2004r. doznał obrażeń wielonarządowych oraz urazu czaszkowo-mózgowego z pourazowym krwawieniem podpajęczynówkowym i obrzękiem mózgu. U powoda, jako następstwo przebytego urazu pojawiły się organiczne zaburzenia lękowe i organiczne zaburzenia osobowości, co było powodem podjęcia leczenia psychiatrycznego w warunkach ambulatoryjnych. Uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 70 %. Rokowanie co do odzyskania sprawności psychicznej sprzed wypadku jest niekorzystne z uwagi na podłoże organiczne zaburzeń, tj. trwałe uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego potwierdzone badaniami neuroobrazowymi oraz prawdopodobnie uzależnienie od środków uspakajających (benzodiazepin).

U T. M. skutkiem wypadku jest zmiana stanu psychicznego w postaci organicznych zaburzeń osobowości, co zaburza jego funkcjonowanie w rolach społecznych i jest wskazaniem kontynuowania psychofarmakoterapii.

(dowód: opinia sądowo-psychiatryczna k. 652-655)

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w zasadniczej części.

Ustalając powyższy stan faktyczny, Sąd oparł się na powołanych dowodach, w szczególności dokumentacji medycznej, opiniach biegłych z zakresu psychologii oraz psychiatrii, a także zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadka i powoda, a także w dokumentach zgromadzonych w sprawie Sądu Okręgowego w Olsztynie o sygn. akt (...).

Sąd uwzględnił opinie biegłych z zakresu psychiatrii oraz psychologii. Opinie są rzetelne, jasne ani nie zawierają sprzeczności i stanowią miarodajne źródło ustaleń. Biegli w sposób przekonujący i logiczny uzasadnili wnioski zawarte w opinii. Wzięli pod uwagę całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w tym dokumentację dotyczącą przebiegu leczenia powoda.

Sąd pominął wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ekonomii na potwierdzenie faktu wysokości przeciętnego wynagrodzenia netto dla pracownika na stanowisku spawacza, jako nieistotny dla rozstrzygnięcia. Wskazać przy tym należy, że pozyskanie informacji na temat średniego wynagrodzenia w konkretnych latach nie wymaga wiadomości specjalnych. Informację taką można uzyskać z ogólnodostępnych źródeł.

Pominięto także wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy na fakt możliwości odzyskania przez powoda zdolności do wykonywania pracy zarobkowej. Brak możliwości wykonywania pracy zarobkowej przez powoda został wykazany jednoznacznie w opinii psychiatrycznej sporządzonej w niniejszej sprawie, a zatem dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy jawi się jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w pełni pozwala na prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy.

Na podstawie art. 235<sup>2</sup> § 1 pkt 6 k.p.c. Sąd pominął wniosek dowodowy strony pozwanej dotyczący zażądania dokumentacji medycznej, albowiem pozwany, nie wykonał zobowiązania Sądu z 27.02.2022r. (k. 432) i nie wskazał placówek medycznych oraz ich adresów, co do których żądał nadesłania dokumentacji, a dokumentacja nie znajduje się w aktach sprawy. W związku z powyższym wniosek strony nie odpowiadał wymogom art. 235<sup>1</sup> k.p.c.

Pozew podlegał odrzuceniu w zakresie żądania powoda ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Stosownie do art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku lub została prawomocnie osądzona. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...), w sprawie o sygn. akt (...) w punkcie III wyroku ustalono, że pozwany ponosi wobec powoda odpowiedzialność za mogące wyniknąć w przyszłości następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 21.08.2004r. Zatem przesądzono już odpowiedzialność pozwanego za następstwa zdarzenia komunikacyjnego z dnia 21 sierpnia 2004r. W obydwu sprawach chodziło o to samo roszczenie oraz w obydwu sprawach występują te same podmioty. Zatem w niniejszej sprawie odnośnie roszczenia z pkt 10 pozwu występuje stan rzeczy osądzonej.

Na wstępie i dla porządku poczynionych rozważań należy wskazać, że pozwany jest odpowiedzialny za skutki wypadku z dnia 21 sierpnia 2004 r., co zostało prawomocnie przesądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...) sygn. akt (...). Sąd rozpoznający wówczas sprawę przyjął przyczynienie się powoda do zaistnienia zdarzenia na poziomie 25%. Strony w niniejszej sprawie nie kwestionowały stopnia przyczynienia się powoda do wypadku.

Podstawę przyznania renty stanowi art. 444 § 2 k.c., zgodnie, z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo, jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

W niniejszej sprawie powód żądał zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb z tytułu kosztów opieki ze strony osób trzecich, przyjmowania leków, kosztów wizyt lekarskich i kosztów dojazdu do placówek medycznych. Niewątpliwie to na powodzie – zgodnie z brzmieniem art. 6 k.c. spoczywa ciężar udowodnienia powyższych okoliczności.

Renta stanowi formę naprawienia szkody, a jej dochodzenie jest związane z ustaleniem szkody, pozostającej w adekwatnym związku ze zdarzeniem. Celem renty jest naprawienie szkody, co nie oznacza, że może pokrywać tylko

wydatki, które poszkodowany rzeczywiście poniósł. Dla jej zasądzenia wystarczy samo istnienie zwiększonych potrzeb bez względu na to, czy poszkodowany poniósł ich koszt (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 listopada 2015 r.,(...)).

Za zasadne Sąd uznał żądanie zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb:

- 258,62 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty (pkt II wyroku);
- 262,22 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty (pkt III wyroku);
- 266,15 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty (pkt IV wyroku);
- 266,15 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca za okres od 1 lipca 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat (pkt V wyroku);
- 266,33 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 29 września 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat (pkt VI wyroku).

Wskazać należy, że zwiększenie potrzeb powoda, znajduje potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Powód przede wszystkim ma zwiększone potrzeby z tytułu kosztów zakupów lekarstw w kwocie 240,23 zł. W ocenie Sądu poniesienie przez powoda powyższych wydatków nie budzi wątpliwości. Konieczność przyjmowania przez powoda leków psychotropowych wynika z dokumentacji medycznej. Ponadto z opinii biegłego psychiatry wynika, że skutkiem wypadku jest zmiana stanu psychicznego u powoda w postaci organicznych zaburzeń osobowości, co zaburza jego funkcjonowanie w rolach społecznych i jest wskazaniem kontynuowania psychofarmakoterapii.

Powód wymaga także stałej pomocy osób trzecich, przez 4 godziny miesięcznie, przyjmując za stawki kwoty od 19,90 zł/h do 22,41 zł/h stosowanie do stawek MOPS w poszczególnych latach. Sąd uznał, że kwoty te nie są wygórowane i odpowiadają realiom rynkowym za stawkę godzinową opieki. Jak wynika z zeznań świadka i opinii biegłego psychiatry, powód obecnie potrzebuje pomocy osób trzecich przy czynnościach związanych z załatwianiem spraw urzędowych, kontroli zażywania leków, przypominania o wizytach lekarskich. Sąd przyjął, że wymiar 4 godzin opieki miesięcznie. Jest to odpowiedni wymiar, biorąc pod uwagę zakres niezbędnych czynności w sprawowanej opiece, uwzględniający faktyczne czynności opiekuńcze.

Powód wymaga leczenia psychiatrycznego. Odniesione przez powoda wskutek zdarzenia urazy uzasadniają przyznanie powodowi kwoty 25 zł miesięcznie tytułem kosztów wizyt lekarskich. Zdaniem Sądu nie sposób oczekiwać od powoda, aby podejmował leczenie psychiatryczne w ramach NFZ. Powszechnie znanym faktem jest, że jakość i długość oczekiwania na świadczenia w ramach ubezpieczenia zdrowotnego odbiega od usług świadczonych przez prywatne podmioty lecznicze. Pozwany, który jest w ramach ubezpieczenia odpowiedzialny za powstały w zdrowiu powoda uszczerbek powinien ponieść wszelkie koszty niezbędne do zapewnienia mu jak najlepszej opieki zdrowotnej w związku z poniesioną szkodą.

Roszczenie powoda odnośnie renty na zwiększone potrzeby oddalono jedyne w zakresie kwot 0,24 zł miesięcznie za okres od 01.01.2018r. do 31.08.2021r. albowiem o kosztach dojazdów do placówek medycznych we ww. okresie orzeczono w pkt XIV wyroku.

Miesięczny koszt dojazdów do placówek medycznych uwzględniono jedynie w punkcie VI wyroku, w zakresie renty należnej od dnia 29 września 2021r. (tj. od dnia wniesienia pozwu). Obliczając wymiar renty na zwiększone potrzeby, Sąd wziął pod uwagę 25% przyczynienia się powoda zaistnienia zdarzenia.

Pismem z dnia 19 marca 2021r. powód zgłosił pozwanemu szkodę, wnosząc wypłatę renty miesięcznej na zwiększone potrzeby w wysokości 1.950,00 zł. W ocenie Sądu, pozwany winien spełnić świadczenie rentowe w terminie 30 dni. Był to bowiem odpowiedni okres, aby dokonać analizy zgłoszonego roszczenia i wypłacić rentę. Dlatego pozwany pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu należnych rat renty za okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do czerwca 2021 r. od dnia 12 czerwca 2021r. – zgodnie z żądaniem pozwu. Natomiast co do renty należnej za okres lipiec – sierpień 2021 r. oraz za okres od dnia wniesienia pozwu - od dnia opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Odnosząc się do żądania podwyższenia renty z utraty możliwości zarobkowych, wskazać należy, że zgodnie z art. 907 § 2 k.c. jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Sąd za zasadne uznał żądanie podwyższenia renty z tytułu utraty możliwości zarobkowych do kwot żądanych przez powoda w miejsce dotychczasowej renty. Wskazać należy, że na przestrzeni lat między zasądzeniem renty z tego tytułu, a dniem wyrokowania w niniejszej sprawie doszło do zmian na rynku pracy w zakresie przeciętnych wynagrodzeń oraz minimalnego wynagrodzenia, a także zmian ekonomicznych związanych ze spadkiem wartości pieniądza. Ponadto minął czas, w którym powód pracując, zdobyłby doświadczenie zawodowe, co z pewnością wiązałoby się ze wzrostem jego wynagrodzenia. Należy zatem przyjąć, że gdyby nie doszło do wypadku, znalazłby on pracę w wyuczonym zawodzie, a przy uwzględnieniu zdobywanego przez niego doświadczenia oraz zmiany ww. wskaźników gospodarczych i ekonomicznych otrzymywałby aktualnie o wiele wyższe wynagrodzenie niż wynagrodzenie minimalnie (które obecnie wynosi 3.221,98 zł netto).

Jak wynika z opinii biegłych, na skutek zdarzenia u powoda stwierdzono organiczne zaburzenia osobowości. Występują u niego wahania nastroju, trudności w kontroli emocji, stany napięcia i drażliwości nieadekwatne do sytuacji, pogorszenie pamięci i kojarzenia. Stan psychiczny powoda wymaga przyjmowania leków psychotropowych celem stabilizacji i kontroli emocji. Powód nie jest zdolny do podjęcia pracy w wyuczonym i wykonywanym zawodzie. Nie może wykonywać prac na wysokości czy maszynach elektrycznych w ruchu. Zmiana stanu psychicznego u powoda, która jest skutkiem wypadku, zaburza funkcjonowanie powoda w rolach społecznych. Powód pozostaje w zależności od żony, nie wykonuje samodzielnie zadań. Zatem w ocenie Sądu, przy tych ograniczeniach, powód nie jest w stanie podjąć pracy.

Z tych przyczyn Sąd zasądził na rzecz powoda rentę z tytułu utraty możliwości zarobkowych:

- w kwocie 1.416,56 zł miesięcznie, w okresie od dnia 1 stycznia 2018r. do 28 lutego 2018r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021r. do dnia zapłaty, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 750 zł;
- w kwocie 1.188,56 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 marca 2018r. do 31 grudnia 2018r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021r. do dnia zapłaty, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł;
- w kwocie 1.310,68 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021r. do dnia zapłaty, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł;
- w kwocie 1.496,44 zł miesięcznie w okresie od dnia 1 stycznia 2020r. do dnia 20 czerwca 2021r. wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia 12 czerwca 2021r. do dnia zapłaty ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł;
- kwotą 1.496,44 zł miesięcznie za okres od dnia 1 lipca 2021r. do dnia 31 sierpnia 2021r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł,

- w kwocie 1.496,44 zł miesięcznie, płatną do 10 dnia każdego miesiąca poczynając od dnia 29 września 2021r. (tj. od dnia wniesienia pozwu) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat, ponad rentę wypłacaną przez pozwanego w kwocie 978 zł

Sąd podwyższył rentę zgodnie z żądaniem powoda. Należy podkreślić, iż wskazywane przez powoda kwoty wynagrodzeń, które mógłby osiągać nie są zawyżone. Nie ulega wątpliwości, że powód gdyby nie doszło do wypadku otrzymałby wynagrodzenie:

- w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r., w wysokości 2.888,75 zł netto miesięcznie,

- w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w wysokości 3.051,57 zł netto miesięcznie,

- w okresie od 01.01.2020r. do 31.08.2021r. w wysokości 3.299,25 zł netto miesięcznie.

W ocenie sądu stawki rynkowe osób wykonujących zawód spawacza, ślusarza są o wiele wyższe niż wynagrodzenie żądane przez powoda.

Odnosząc się do odsetek, wskazać należy, iż pismem z dnia 19 marca 2021r. powód zgłosił pozwanemu szkodę, wnosząc o wypłatę renty wyrównawczej. Pismem z dnia 11 czerwca 2021r. wydał decyzję podwyższającą kwotę renty z tytułu utraty możliwości zarobkowych do kwoty 978 zł. W ocenie Sądu, pozwany winien spełnić świadczenie rentowe w terminie 30 dni na podstawie art. 817 § 1 k.c. Był to bowiem odpowiedni okres, aby dokonać analizy zgłoszonego roszczenia i wypłacić podwyższoną rentę. Dlatego pozwany pozostaje w opóźnieniu z tytułu renty należnej za okres od 1 stycznia 2018 r. do czerwca 2021 r. od dnia 12 czerwca 2021r. – zgodnie z żądaniem powoda. Na dzień orzekania Sąd wziął również pod uwagę, że powód dysponuje prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 maja 2007 roku w sprawie (...) oraz decyzją z dnia 11 czerwca 2021 r. na podstawie którego pozwany wypłaca mu od marca 2018 r. kwotę 978 zł miesięcznie z tego tytułu.

Z tych przyczyn na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w pkt. VII-XII wyroku,

Powód dochodził także zasądzenia na jego rzecz odszkodowania za poniesione koszty opieki oraz dojazdów do placówek medycznych.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 k.c. jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe ( (...), w (...)).

Przykładowo można wymienić koszty leczenia (pobytu w szpitalu, konsultacji u wybitnych specjalistów, dodatkowej pomocy pielęgniarstwa, koszty lekarstw itp.), specjalnego odżywiania się, nabycia protez i innych koniecznych aparatów (okularów, aparatu słuchowego, wózka inwalidzkiego itp., wydatki związane z przewozem chorego do szpitala i na zabiegi, z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin chorego w szpitalu, z koniecznością specjalnej opieki i pielęgnacji, koszty zabiegów rehabilitacyjnych, dostosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wydatków związanych z różnymi rodzajami terapii, wyjazdami sanatoryjnymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, (...), (...)).

Określenie „wszelkie koszty” oznacza ograniczenie rozmiarów obowiązku ich pokrycia do wymogu, by były one konieczne i celowe. Bez wątplenia do takich kosztów należą koszty dojazdów do placówek medycznych oraz koszty opieki.

W orzecznictwie zwrócono uwagę na różnicę między odszkodowaniem dochodzonym na podstawie art. 444 § 1 k.c. a rentą wyrównawczą z art. 444 § 2 k.c. Otóż renta wyrównawcza, choć ma charakter odszkodowawczy, ustalana jest na przyszłość. Od żądania renty wyrównawczej należy odróżnić żądanie zwrotu wydatków, związanych ze zwiększonymi

potrzebami poszkodowanego, które już poniesiono. Konsekwencją tego rozróżnienia są przesłanki przyznania obu świadczeń. W przypadku renty (art. 444 § 2 k.c.) nie jest wymagane wykazanie, że poszkodowany faktycznie zaspokaja swoje zwiększone potrzeby, to jest, że ponosi określone wydatki. Do jej przyznania wystarczy samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwa czynu niedozwolonego. W przypadku roszczenia odszkodowawczego, warunkiem zasądzenia stosownej kwoty jest wykazanie faktu jej wcześniejszego poniesienia na zwiększone potrzeby. Odszkodowanie dochodzone w oparciu o art. 444 § 1 k.c. może dotyczyć kosztów poniesionych, czyli już wydatkowanych, które powodują powstanie w majątku poszkodowanego określonego uszczerbku. Ciężar dowodu w tym zakresie, zgodnie z regułą określoną w art. 6 k.c., spoczywa na powodzie.).

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę okoliczności rozpoznawanej sprawy i schorzenia oraz ich rozmiar, sytuację rodzinną, potrzeby w zakresie leczenia, koszty dojazdu i koszty opieki należy uznać za niezbędny i celowy wydatek w rozumieniu art. 444 § 1 k.c.

Okoliczność, że powód faktycznie nie poniósł kosztów opieki, z uwagi na to, że po wypadku opiekę nad nim sprawowała matka, nie oznacza, że nie należą mu się świadczenia z tytułu równowartości tych kosztów. W orzecznictwie i doktrynie ugruntowany jest bowiem pogląd, że nie pozbawia poszkodowanego uprawnień do żądania odszkodowania za czas opieki fakt, że opiekę nad nim sprawowali nieodpłatnie członkowie jego rodziny (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia (...). (...)). Nie ma przy tym znaczenia kwestia utraty zarobku przez osoby najbliższe.

Wskazać należy, że powodowi przysługują koszty sprawowanej nad nim opieki (punkt XIII wyroku) w wymiarze 2 dni po 5 godzin oraz 60 dni po 2 godziny dziennie (łącznie 130 godzin). Jest to odpowiedni wymiar, biorąc pod uwagę doznane przez powoda obrażenia, okres rekonwalescencji, zakres niezbędnych czynności w sprawowanej opiece, uwzględniający faktyczne czynności opiekuńcze. Powód wskazywał, iż wymagał opieki przez pierwsze 60 dni w wymiarze 5 godzin oraz kolejne 60 dni w wymiarze 2 godziny dziennie. Co do zasady, Sąd uznał, iż podawany przez powoda wymiar opieki jest adekwatny do poniesionych przez niego obrażeń. Trzeba mieć jednak na uwadze, że po zdarzeniu powód przebywał w szpitalach przez okres 58 dni, gdzie nie wymagał dodatkowej opieki, gdyż znajdował się pod opieką służby zdrowia. Dlatego Sąd nie przyznał odszkodowania z tytułu kosztów opieki za okres, w którym powód był hospitalizowany. Wskazać należy, że powód przedłożył opinię prywatną, w której specjalista chirurgii ogólnej wskazał na ograniczenia występujące u powoda po wypadku i konieczność zapewnienia opieki osób trzecich. Pozwany zaś skutecznie nie podważył powyższego dokumentu. W ocenie Sądu fakt powstania u powoda tak poważnych obrażeń ciała, skutkowało wystąpieniem ograniczeń w życiu codziennym i potrzebie pomocy osób trzecich.

W ocenie Sądu wyliczenie kosztów opieki w oparciu o stawkę 8 zł jest odpowiednie. Sąd przyjął 8 zł za godzinę, albowiem opieka nie była świadczona przez osoby zawodowo się tym trudniące. Zatem powód wymagał opieki łącznie przez 130 godzin x 8 zł daje kwotę 1040 zł. Uwzględniając 25% przyczynienia się powoda do zaistnienia zdarzenia, należało zasądzić na jego rzecz kwotę 780 zł z tytułu poniesionych kosztów opieki (1040 zł x 25%). Roszczenie odsetkowe uznano za zasadne od dnia 25 kwietnia 2021r. Powód dochodził zasądzenia odsetek od dnia 1 kwietnia 2021r. Pismem z dnia 19 marca 2021r. powód zgłosił pozwanemu szkodę, wnosząc o zwrot kosztów opieki W dniu 25 marca 2021r. ubezpieczyciel potwierdził przyjęcie zgłoszenia szkody. Sąd uznał, iż okres 30 dni jest odpowiednim czasem na przeanalizowanie żądań powoda oraz spełnienie roszczenia.

Sąd przyjął ponadto, że w części zasługują na uwzględnienie żądania powoda odnoszące się do kosztów dojazdów do placówek medycznych (punkt XIV wyroku).

Za zasadne Sąd uznał zasądzenie kwoty 2.300,66 zł. W tabeli wyjazdów do placówek medycznych powód wskazuje także wizyty u specjalistów, które odbyły się do października 2005r. Zwrot kosztów dojazdów poniesionych za okres do października 2005 r. został rozliczony w wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 14 maja 2007r. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, aby w tym okresie poniósł dodatkowe koszty. Powód żąda w niniejszej sprawie także zwrotu kosztów za wizytę u specjalisty z powodu zapalenia trzustki w dniu 19 sierpnia 2009 r., która to nie miała związku z przedmiotowym zdarzeniem.

Zatem Sąd przyjął, że powód przebył łącznie 3.909,70 km do placówek medycznych (nie zaliczono łącznie 756,40 km z wyliczenia znajdującego się na k. 233- 235 akt sprawy). Przyjęto do rozliczenia ilość km 3.909,70 km, co po przemnożeniu przez stawkę 0,7846 zł (sąd przyjął najniższą stawkę za 1 km), daje kwotę 3.067,55 zł. Powyższą kwotę należało pomniejszyć o 25% przyczynienia się powoda do zaistnienia zdarzenia. Łącznie powód poniósł koszty dojazdów do placówek medycznych w kwocie 2.300,66 zł.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na treść art. 322 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Okoliczność, że powód odbywał wizyty lekarskie wynika z dokumentacji lekarskiej. Doznane zaś przez powoda poważne obrażenia ciała uzasadniały konieczność korzystania z pomocy lekarskiej.

O odsetkach ustawowych orzeczono od dnia 3 stycznia 2022 r., tj. po upływie 30 dni od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. W ocenie Sądu, w pozwie żądania zostały wskazane i dostatecznie umotywowane, a termin 30 dni jest czasem wystarczającym na zapoznanie się z żądaniami powoda i ich spełnienie.

Analizując zasadność podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia należy wskazać, że jest on niezasadny. Zgodnie z art. 442<sup>1</sup> k.c., który wszedł w życie w dniu 10 sierpnia 2007 r., jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa, bez względu na to kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do naprawienia szkody. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny do roszczeń powstałych przed wejściem w życie ustawy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy art. 442<sup>1</sup> k.c. Nie ulega zatem wątpliwości, że termin przedawnienia dla roszczeń odszkodowawczych wynosi dwadzieścia lat od dnia popełnienia przestępstwa.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. poprzez obciążanie pozwanego obowiązkiem ich zwrotu na rzecz powoda w całości. Powód uległ swemu żądaniu w nieznacznym zakresie tj. przegrał sprawę w 2,4%. Koszty procesu po stronie powodowej obejmowały opłatę za pełnomocnictwo (17 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej (5.400 zł).

Z tego względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.417 zł, o czym orzekł, jak w punkcie XVI wyroku.

W punkcie XVII nakazano ściągnąć od pozwanego kwotę 4.809,73 zł tytułem części opłaty od pozwu. Nieuiszczona opłata sądowa od pozwu wynosi 4.928 zł. Pozwany przegrał sprawę w 97,60% i dlatego zobowiązany jest uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie koszty sądowe w kwocie 4.809,73 zł (97,60% x 4.928,00 zł) – pkt XVII wyroku.

Sąd uznał, że w niniejszej sytuacji zachodzą szczególne okoliczności, aby nie obciążać powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi w rozumieniu art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Są to okoliczności niniejszej sprawy oraz stan zdrowia powoda (pkt XVIII wyroku).

sędzia Ewa Oknińska